

Kontakt: PhDr. Beáta Husová
Mobil: +421 917 61 77 80
e-mail: husova@nbratislava.sk

TLAČOVÁ SPRÁVA

Akvizícia diela sochára A. Fleischmanna: Portrét básnika Ady Endre z roku 1936

Múzeum mesta Bratislavy spravuje kolekciu diel bratislavského rodáka medzinárodne uznávaného sochára Arthura Fleischmanna (1896 – 1990). Väčšina z nich je od roku 2002 verejnosti prezentovaná v špecializovanej expozícii – Múzeu A. Fleischmanna na Bielej 6.

Vďaka finančnej podpore z verejných zdrojov, ktorú poskytol Fond na podporu umenia ako hlavný partner projektu, sa v rokoch 2019 podarilo existujúci súbor diel tohto umelca v múzeu obohatiť o novú významnú akvizíciu. Je ňou sochársky portrét významného maďarského básnika, tvorca modernej maďarskej lyriky, novelistu a publicistu Ady Endreho (1877 – 1919), od ktorého úmrtia v januári tohto roka uplynulo 100 rokov. Umelec bol hlavnou postavou literárnej moderny v krajine. Inšpiroval sa generáciou francúzskych „prekliatych“ básnikov a symbolizmom. Vystupoval proti feudálnym praktikám a podporoval spojenectvo národov strednej Európy.

Akvizícia portrétu A. Endreho od A. Fleischmanna je jedinečná z viacerých hľadísk. Toto kvalitné dielo je vytesané z mramoru – z materiálu, z ktorého umelec celkovo vytvoril len veľmi malý počet sôch, a to len počas raného obdobia svojej kariéry (30. roky 20. storočia), keď pôsobil prevažne vo Viedni. V zbierkach Múzea mesta Bratislavy ani v zbierkach iných zbierkotvorných inštitúcií na území Slovenskej republiky sa doteraz nenachádzalo žiadne jeho dielo realizované v kameni.

A. Fleischmann pôvodne vytvoril voskovú podobu portrétu A. Endreho, ktorú už v roku 1934 vyzdvihla viedenská umelecká kritika. Finálnu verziu realizoval v roku 1936 v bielom mramore. Hlava básnika s privretými očami vyčnieva z kamenného bloku nepravidelného tvaru. Signovaná a datovaná socha má rozmery: výška 44 cm, šírka 56 cm, hĺbka 33 cm. V lete roku 1937 Fleischmann kolekciu svojich diel vystavoval v juhoafrickom meste Johannesburg. Mramorový portrét A. Endreho sa uvádza medzi exponátmi tejto jeho výstavy. Dielo možno priamo od autora zakúpiť na Slovensku narodená lingvistka židovského pôvodu Oľga Sternová (okolo 1925 Košice – 2000 Johannesburg), ktorá spolu so sestrou Anush zažila prenasledovanie nacistami. Oľga

Sternová (vydatá Freeman) sa v roku 1947 presťahovala do južnej Afriky, kde prežila zvyšok svojho života. Múzeum dielo zakúpilo od jej synovca žijúceho v Johannesburgu.

Po nutnom odbornom ošetrovaní sochy v reštaurátorských ateliéroch múzea portrét Ady Endreho plánujeme vystaviť v Múzeu A. Fleischmanna na Bielej 6.

Zuzana Francová

Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia,
hlavný partner projektu